

53/2016. (XII. 16.) NFM rendelet

a légi jármű és a repülőeszköz személyzet, valamint a repülésüzemi tiszti képzéséről, vizsgáztatásáról, engedélyeiről és a képzésükben részt vevő képző szervezetek engedélyezéséről

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés *l*) és *w*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 109. § 13. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya

a) az ultralight repülőgépen, autogiron, motoros sárkányrepülő eszközön, ...: 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet) hatálya alá nem tartozó .....repülőeszköz vezetői,

b) fedélzeti mérnöki,

c) fedélzeti navigátori,

d) repülésüzemi tiszti,

e) lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói vagy tandempilóta,

f) siklóernyős oktatói vagy tandempilóta és

g) ejtőernyős oktatói vagy tandemugró

tevékenységet végző személyek képzésére, vizsgáztatására és engedélyeire, a képzést végző szervezetekre, az oktatásban és a vizsgáztatásban részt vevő személyekre, az egyes engedélyek, tanúsítások és tanúsítványok kiadására, valamint a légiközlekedési hatóságra terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *AIP*: a légiközlekedés számára alapvető fontosságú és tartósan érvényben lévő állandó légiforgalmi adatokat és tájékoztatásokat tartalmazó kiadvány;

9. *gazdasági célú repülés*: a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 71. § 6. pontjában meghatározott légi járművel végzett egyéb gazdasági tevékenység vagy az Lt. 71. § 27. pontjában meghatározott gazdasági célú légiközlekedési tevékenység céljából végzett repülés;

19. *lábról induló sárkányrepülő eszköz*: hajtóművel felszerelt vagy anélküli, kocsiszerkezettel (a továbbiakban: trájk) fel nem szerelt sárkányrepülő eszköz;

20. *látvarepülési szabályok*: a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2012. szeptember 26-i 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet Melléklet SERA.5005 pontjában meghatározott szabályok;

22. *légijármű*: az Lt. 71. § 5. pontjában meghatározott fogalom;

23. *légijármű-kategória*: az 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom;

24. *légijárműtípus*: az 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom;

25. *légijármű vezetői vagy repülőeszköz vezetői tevékenység*: az a tevékenység, amelynek során a légijármű vagy a repülőeszköz vezetője a légijármű vagy a repülőeszköz irányítására vonatkozó repülési feladatot végrehajtja;

28. *motoros sárkányrepülő eszköz*: hajtóművel és trájkkal felszerelt sárkányrepülő eszköz;

29. *NOTAM*: a Magyar Köztársaság légterében és repülőterein történő repülések végrehajtásának szabályairól szóló 14/2000. (XI. 14.) KöViM rendelet Melléklet „R” Függelék 146. pontjában meghatározott fogalom;

30. *növendék*: az a végezni kívánt tevékenységnek megfelelő szakszolgálati engedéllyel vagy tanúsítvánnyal még nem rendelkező személy, aki szakszolgálati engedély, jogosítás, tanúsítás vagy tanúsítvány megszerzésére, fenntartására vagy megújítására irányuló képzés alatt áll;

33. *repülésoktató felügyelete*: az a tevékenység, amikor a repülésoktató a növendék oktatása céljából a légijármű vagy a repülőeszköz fedélzetén tartózkodik, vagy a növendék egyedülrepülése során a repülés előtti felkészülést felügyeli és a repülés időtartama alatt a növendék repülési tevékenységét a földről figyelemmel kíséri;

34. *repülési idő*: az a teljes időtartam, amely a légijármű vagy a repülőeszköz felszállási céllal történő megmozdulásakor kezdődik és a repülés befejezése után a légijármű vagy repülőeszköz végleges megállásáig tart;

37. *repülésszimulációs oktatóeszköz*: az 1178/2011/EU bizottsági rendelet VI. Melléklet ARA.GEN.105 pont 7. alpontjában meghatározott fogalom;

38. *repülőeszköz*: a légijárművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról szóló 21/2015. (V. 4.) NFM rendelet 2. § 19. pontjában meghatározott fogalom;

41. *sárkányrepülő eszköz*: légijárművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról szóló 21/2015. (V. 4.) NFM rendelet 2. § 21. pontjában meghatározott fogalom;

43. *siklóernyő*: légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról szóló 21/2015. (V. 4.) NFM rendelet 2. § 24. pontjában meghatározott fogalom;

44. *siklórepülő eszköz*: légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról szóló 21/2015. (V. 4.) NFM rendelet 2. § 25. pontjában meghatározott fogalom;

45. *súlyos repülőesemény*: a polgári légi közlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatáról és megelőzéséről és a 94/56/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. október 20-i 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 16. pontjában meghatározott fogalom;

46. *tandempilóta tevékenység*: siklórepülő eszköz vezetése olyan repülés során, amikor a siklórepülő eszközön – a pilótával összekapcsolva – egy további személy is repül;

51. *vitórlázó repülőgép*: az 1178/2011/EU bizottsági rendelet I. Mellékletében meghatározott fogalom.

I. FEJEZET

A SZAKSZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉGEK ÉS A SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY NÉLKÜL VÉGEZHETŐ TEVÉKENYSÉGEK VÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEI

3. Általános feltételek

3. § (1) Fedélzeti mérnöki, fedélzeti navigátori, valamint ultralight repülőgépen, autogiron, motoros sárkányrepülő eszközön, valamint a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá nem tartozó polgári repülőgépen, helikopteren, vitórlázó repülőgépen, segédmotoros vitórlázó repülőgépen, ballonon, léghajón, helyből felszálló repülőgépen légi jármű vezetői, repülőeszköz vezetői, légi jármű oktatói vagy repülőeszköz oktatói tevékenységet az a személy végezhet, aki

a) rendelkezik a légi közlekedési hatóság által az adott légi jármű vagy repülőeszköz kategóriájának, továbbá a végezni kívánt tevékenység jellegének megfelelő jogosultságokat biztosító, e rendelet szerint kiadott hatályos szakszolgálati engedéllyel és az ahhoz kapcsolódóan előírt hatályos jogosítással,

b) teljesíti a szakszolgálati engedélyének megfelelő folyamatossági követelményeket, és

c) rendelkezik a polgári légi közlekedési személyzet egészségi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott hatályos orvosi minősítéssel.

(3) Lábról induló sárkányrepülő eszközön, siklóernyőn és ejtőernyőn oktatói tevékenységet az a személy végezhet, aki

a) betöltötte a 21. életévét,

b) sikeresen teljesítette az e rendeletben meghatározott képzési és vizsga követelményeket,

c) az oktatás végrehajtására rendelkezik az e rendelet szerinti képző szervezet által kiadott oktatói megbízással, és

d) rendelkezik a polgári légiközlekedési személyzet egészségi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt hatályos orvosi minősítéssel.

(4) Lábról induló sárkányrepülő eszközön vagy siklóernyőn tandempilóta tevékenységet, valamint ejtőernyőn tandemugró tevékenységet az a személy végezhet, aki

a) betöltötte a 21. életévét,

b) sikeresen teljesítette az e rendeletben meghatározott képzési és vizsga követelményeket,

c) rendelkezik a polgári légiközlekedési személyzet egészségi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt hatályos orvosi minősítéssel, és

d) ha tandempilóta vagy tandemugró

da) tevékenységét nem gazdasági célból végzi, tevékenységét bejelentette a légiközlekedési hatóságnak, vagy

db) tevékenységét gazdasági célból végzi, rendelkezik a légiközlekedési hatóság által az Lt. 22. §-a szerint kiadott engedéllyel vagy tevékenységét olyan gazdálkodó szervezet alkalmazottjaként végzi, amely rendelkezik ilyen engedéllyel.

4. § (1) Növendék egyedülrepülési feladatot csak a képző szervezet által kiadott vagy a repülési naplóba bevezetett felhatalmazás birtokában és a repülési feladatnak megfelelő szakszolgálati engedéllyel és oktatói megbízással rendelkező repülésoktató felügyelete mellett végezhet.

(2) Ultralight repülőgép, autogiro és motoros sárkányrepülő eszköz esetében az első egyedülrepülés előtt a növendéknek be kell töltenie a 16. életévét.

4. A tevékenység végzéséhez szükséges dokumentumok

5. § (1) A légi jármű vezetőjének, a repülőeszköz vezetőjének és a légi jármű vagy repülőeszköz vezetői szakszolgálati engedélyt kérelmező növendéknek a repülési idő nyilvántartására – a légiközlekedési hatóság által rendszeresített formában és tartalommal – repülési naplót kell vezetnie.

(2) A repülésoktató felügyelete mellett végrehajtott repülés során a légi jármű vagy repülőeszköz vezetésére jogosító szakszolgálati engedéllyel vagy tanúsítvánnyal nem rendelkező növendéknek a fényképes, személyazonosításra alkalmas okmányát, a repülési naplóját, továbbá minden egyedülrepülése során az orvosi minősítését és a képző szervezet által kiadott felhatalmazását magánál kell tartania és az ellenőrzés helyszínén be kell tudnia mutatni az ellenőrzésre jogosult hatóságnak.

(3) Ha a növendék már rendelkezik más légi jármű vagy repülőeszköz vezetésére jogosító szakvizsgával vagy tanúsítvánnyal, akkor minden repülése alkalmával magánál kell tartania és az ellenőrzés helyszínén az ellenőrzésre jogosult hatóságnak be kell mutatnia az orvosi minősítését, fényképes, személyazonosításra alkalmas okmányát, a repülési naplóját, meglévő szakvizsgával vagy tanúsítvánnyal és egyedülrepülése során a képző szervezet által kiadott felhatalmazását.

(4) A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatójának, a lábról induló sárkányrepülő eszköz tandempilótájának, a siklóernyős oktatójának, a siklóernyős tandempilótájának, az ejtőernyős oktatójának és az ejtőernyős tandemugrójának tanúsítványát, orvosi minősítését, fényképes, személyazonosításra alkalmas okmányát, továbbá a repülési naplóját vagy az ugrási naplóját az ellenőrzés helyszínén vagy legkésőbb az ellenőrzéstől számított 1 napon belül be kell mutatnia az ellenőrzésre jogosult hatóságnak.

(5) A növendék lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatójának, a növendék lábról induló sárkányrepülő eszköz tandempilótájának, a növendék siklóernyős oktatójának, a növendék siklóernyős tandempilótájának, a növendék ejtőernyős oktatójának és a növendék ejtőernyős tandemugrójának fényképes, személyazonosításra alkalmas okmányát és az ugrási naplóját vagy a repülési naplóját, orvosi minősítését és a képző szervezet által kiadott felhatalmazását az ellenőrzés helyszínén vagy legkésőbb az ellenőrzéstől számított 1 napon belül be kell mutatnia az ellenőrzésre jogosult hatóságnak.

MÁSODIK RÉSZ

A SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEK, A BETÉTLAP ÉS A BEJEGYZHETŐ JOGOSÍTÁSOK

6. A szakvizsgával rendelkező típusai és a betétlap

8. § E rendelet alapján a légi közlekedési hatóság – az adott légi jármű kategóriájának vagy a végezni kívánt tevékenységnek megfelelően – a következő szakvizsgával rendelkező engedélyeket adja ki:

- a) ultralight repülőgép pilóta szakvizsgával rendelkező engedély,
- b) autogiro pilóta szakvizsgával rendelkező engedély,
- c) motoros sárkányrepülő eszköz vezető szakvizsgával rendelkező engedély,
- d) fedélzeti mérnök szakvizsgával rendelkező engedély,
- e) fedélzeti navigátor szakvizsgával rendelkező engedély és
- f) repülésüzemi tiszt szakvizsgával rendelkező engedély.

HARMADIK RÉSZ

A SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY NÉLKÜL VÉGEZHETŐ TEVÉKENYSÉGEK

86. § Szakvizsgával rendelkező nélkül – az e rendeletben meghatározott képzési, vizsga és egyéb követelmények teljesítése esetén – a következő tevékenységek végezhetők:

a) lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói vagy tandempilóta tevékenység,

b) siklóernyős oktatói vagy tandempilóta tevékenység,

c) ejtőernyős oktatói vagy tandemugró tevékenység.

87. § A 86. §-ban meghatározott tevékenységek végzéséhez szükséges képzési és vizsga követelményeket a IX–XI. Fejezetek és

a) a lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói és tandempilóta tevékenység esetében a 8. melléklet,

b) a siklóernyős oktatói és tandempilóta tevékenység esetében a 9. melléklet,

c) az ejtőernyős oktatói és tandemugró tevékenység esetében a 10. melléklet

tartalmazza.

35. A tevékenység végzésének folyamatosságára vonatkozó követelmények

88. § (1) A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktató vagy tandempilóta, a siklóernyős oktató vagy tandempilóta, valamint az ejtőernyős oktató vagy tandemugró akkor gyakorolhatja e tevékenységét, ha a tevékenység végzését megelőzően nem volt 12 hónapnál hosszabb megszakítás tevékenységének gyakorlásában.

(2) Ha az (1) bekezdésben foglalt feltétel nem teljesül, akkor a lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatónak vagy tandempilótának, a siklóernyős oktatónak vagy tandempilótának, valamint az ejtőernyős oktatónak vagy tandemugróknak elméleti és gyakorlati vizsgát kell tennie.

36. A nem gazdasági célú tandempilóta és tandemugró tevékenység bejelentése

89. § (1) A lábról induló sárkányrepülő eszközzel vagy siklóernyővel nem gazdasági célú tandempilóta tevékenység, valamint a nem gazdasági célú ejtőernyős tandemugró tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személy e jogosultságát akkor gyakorolhatja, ha a légiközlekedési hatóság erre a célra rendszeresített formanyomtatványán bejelentette a légiközlekedési hatóságnak. A bejelentésnek legalább a következőket tartalmaznia:

a) a jogosult neve, bejelentett állandó lakcíme és levelezési címe,

b) a jogosult születési helye és ideje,

c) a jogosultság meghatározása.

(2) A jogosultnak az (1) bekezdésben meghatározott adataiban bekövetkezett bármilyen változást – beleértve a jogosultság megszűnését vagy megszüntetését is – a változás bekövetkezését követő 30 napon belül be kell jelentenie a légiközlekedési hatóságnak, ha a tevékenységét továbbra is gyakorolni kívánja.

IX. FEJEZET

A LÁBRÓL INDULÓ SÁRKÁNYREPÜLŐ ESZKÖZ OKTATÓI ÉS TANDEMPILÓTA TEVÉKENYSÉG

37. A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktató és tandempilóta képzése, vizsgáztatása és repülési tapasztalata

90. § (1) A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói vagy tandempilóta tevékenységet végezni kívánó személynek részt kell vennie egy, az e rendelet szerinti képző szervezet által szervezett, elméleti és gyakorlati képzést tartalmazó tanfolyamon. A tanfolyamnak biztosítania kell, hogy a növendék megszerezze azokat a kompetenciákat és ismereteket, amelyek alkalmassá teszik lábról induló sárkányrepülő eszközön oktatói vagy tandempilóta tevékenység végzésére. A tanfolyam tematikáját a képző szervezet alakítja ki. A tematikának legalább a 8. mellékletben meghatározott témakörökre kell kiterjednie.

(2) A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói vagy tandempilóta tevékenységet végezni kívánó személynek teljesítenie kell az e rendelet szerinti képző szervezet által szervezett elméleti és gyakorlati vizsgát, amelynek a 8. mellékletben meghatározott valamennyi elméleti és gyakorlati témakört le kell fednie.

91. § Lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói tevékenységet az a személy végezhet, aki

a) rendelkezik legalább 150 óra repülési idővel lábról induló sárkányrepülő eszközön, amely tartalmaz legalább egy 3 órás vagy annál hosszabb időtartamú repülést és legalább egy 50 kilométeres vagy annál hosszabb távrepülést, és

b) képzésben részesült a 8. melléklet 2. pontjában meghatározott témakörökből.

92. § (1) Lábról induló sárkányrepülő eszköz tandempilóta tevékenységet az a személy végezhet, aki

a) rendelkezik legalább 50 óra repülési idővel lábról induló sárkányrepülő eszközön, amely tartalmaz legalább egy 20 kilométeres vagy annál hosszabb távrepülést, és

b) képzésben részesült a 8. melléklet 3. pontjában meghatározott témakörökből.

(2) Gazdasági célú tandemrepülés esetében a tandempilóta tevékenységet végző személynek az (1) bekezdésben foglaltakon felül rendelkeznie kell további 100 óra repülési idővel, amely tartalmaz legalább 50 nem gazdasági célú tandemrepülést.

38. A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói és tandempilóta tevékenységhez kapcsolódó jogosultságok

93. § (1) A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személynek joga van lábról induló sárkányrepülő eszközön olyan oktatás végrehajtására, amelyre képző szervezet által kiadott oktatói megbízással rendelkezik.

(2) A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személy jogosultságait akkor gyakorolhatja, ha teljesíti a 3. § (3) bekezdésében foglalt további követelményeket is.

94. § A lábról induló sárkányrepülő eszköz tandempilóta tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személynek joga van lábról induló sárkányrepülő eszközön tandempilóta tevékenység végzésére, ha teljesíti a 3. § (4) bekezdésében foglalt további követelményeket is.

X. FEJEZET

A SIKLÓERNYŐS OKTATÓI ÉS TANDEMPILÓTA TEVÉKENYSÉG

39. A siklóernyős oktató és tandempilóta képzése, vizsgáztatása és repülési tapasztalata

95. § (1) A siklóernyős oktatói vagy tandempilóta tevékenységet végezni kívánó személynek részt kell vennie egy, az e rendelet szerinti képző szervezet által szervezett, elméleti és gyakorlati képzést tartalmazó tanfolyamon. A tanfolyamnak biztosítania kell, hogy a növendék megszerezze azokat a kompetenciákat és ismereteket, amelyek alkalmassá teszik siklóernyőn oktatói vagy tandempilóta tevékenység végzésére. A tanfolyam tematikáját a képző szervezet alakítja ki. A tematikának legalább a 9. mellékletben meghatározott témakörökre kell kiterjednie.

(2) A siklóernyős oktatói vagy tandempilóta tevékenységet végezni kívánó személynek teljesítenie kell az e rendelet szerinti képző szervezet által szervezett elméleti és gyakorlati vizsgát, amelynek a 9. mellékletben meghatározott valamennyi elméleti és gyakorlati témakört le kell fednie.

96. § Siklóernyős oktatói tevékenységet az a személy végezhet, aki

a) rendelkezik legalább 200 óra repülési idővel siklóernyőn, amely tartalmaz legalább egy 50 kilométeres vagy annál hosszabb távrepülést, és

b) képzésben részesült a 9. melléklet 2. pontjában meghatározott témakörökből.

97. § (1) Siklóernyős tandempilóta tevékenységet az a személy végezhet, aki

a) rendelkezik legalább 50 óra repülési idővel siklóernyőn, amely tartalmaz legalább egy 20 kilométer-es vagy annál hosszabb távrepülést, és

b) képzésben részesült a 9. melléklet 3. pontjában meghatározott témakörökből.

(2) Gazdasági célú tandemrepülés esetében a tandempilóta tevékenységet végző személynek az (1) bekezdésben foglaltakon felül rendelkeznie kell további 100 óra repült idővel, amely tartalmaz legalább 50 nem gazdasági célú tandemrepülést.

40. A siklóernyős oktatói és tandempilóta tevékenységhez kapcsolódó jogosultságok

98. § (1) A siklóernyős oktatói tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személynek joga van olyan siklóernyős oktatás végrehajtására, amelyre képző szervezet által kiadott oktatói megbízással rendelkezik.

(2) A siklóernyős oktatói tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személy jogosultságait akkor gyakorolhatja, ha teljesíti a 3. § (3) bekezdésében foglalt további követelményeket is.

99. § (1) A siklóernyős tandempilóta tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személynek joga van siklóernyős tandempilóta tevékenység végzésére olyan tandem siklóernyőn, amelyen a képzést elvégezte, és az előírt tapasztalatot megszerezte.

(2) A siklóernyős tandempilóta tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személy jogosultságait akkor gyakorolhatja, ha teljesíti a 3. § (4) bekezdésében foglalt további követelményeket is.

NEGYEDIK RÉSZ

A KÉPZÉS ÉS A VIZSGÁZTATÁS

XII. FEJEZET

KÉPZŐ SZERVEZETEK, KÉPZÉSI ENGEDÉLY ÉS KÉPZÉS

43. Képző szervezetek

105. § (1) Az e rendelet alapján kiadható szakszolgálati engedélyhez, jogosításhoz vagy tanúsítványhoz kapcsolódó képzést a **11. mellékletben meghatározott követelményeknek megfelelő képző szervezet** végezhet.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a repülésüzemi tiszt szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó képzést a 12. mellékletben meghatározott követelményeknek megfelelő képző szervezet is végezhet.

(3) **Vizsgáztatói tanúsítás megszerzésére irányuló egységesítési tanfolyamot a légiközlekedési hatóság szervezhet.**

(4) Az (1) és (2) bekezdés szerinti képző szervezet számára, amennyiben az teljesíti e rendelet előírásait, a légiközlekedési hatóság képzési engedélyt ad ki.

106. § A 105. §-ban meghatározott képző szervezetek által használt repülésszimulációs oktatóeszközöket üzemeltető szervezetre, a repülésszimulációs oktatóeszköz minősítésére, valamint az ilyen szervezet és eszköz felügyeletére az **1178/2011/EU** bizottsági rendelet előírásait kell alkalmazni.

44. A képzési engedély kiadása, felfüggesztése és visszavonása

107. § (1) A képző szervezet képzési engedélyt a légiközlekedési hatóság kérelemre adja ki. A kérelem a Ket.-ben foglaltakon túl a következőket tartalmazza:

a) **a kérelmező telephelyét,**

b) **a felelős vezető személy nevét.**

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kérelemhez csatolni kell az e rendelet követelményeinek teljesítését igazoló dokumentumok másolatát, továbbá **a 11. vagy a 12. mellékletben meghatározott kézikönyveket.**

(3) A légiközlekedési hatóság az általa kiadott képzési engedélyekről nyilvántartást vezet, amelyet a honlapján közzétesz. A nyilvántartás az engedélyben foglalt adatokat tartalmazza.

108. § (1) A képző szervezet biztosítja az e rendeletben meghatározott követelményeknek való folyamatos megfelelést, amelyet a légiközlekedési hatóság folyamatos ellenőrzés során felügyel.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott folyamatos ellenőrzés keretében a légiközlekedési hatóság ellenőrzi a tanfolyamok végrehajtását, valamint ellenőrző repülést végezhet növendékekkel.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott folyamatos ellenőrzés keretében a légiközlekedési hatóság négy éves időszakokban teljes körűen ellenőrzi, hogy a képző szervezet megfelel-e e rendelet előírásainak. A négy éves felülvizsgálati időszakon belül a légiközlekedési hatóság további felülvizsgálatot végezhet, ha a repülés biztonságát veszélyeztető hiányosságokat tárt fel a képző szervezet működésében.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzések, valamint a (3) bekezdésben meghatározott felülvizsgálati eljárás során a képző szervezet a légiközlekedési hatóság rendelkezésére bocsátja a képzéssel kapcsolatos valamennyi nyilvántartást, az engedélyeztetési dokumentumokat, a képzés során használt légi jármű vagy repülőeszköz dokumentációját, az előadások anyagait, a tanjegyzeteket, valamint az eligazítások dokumentumait és bármely más, a képzésre vonatkozó dokumentumot.

(5) Ha a légiközlekedési hatóság a (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzés vagy a (3) bekezdésben meghatározott teljes körű ellenőrzés során az e rendeletben meghatározott követelményekhez képest eltérést tapasztal, határidő megjelölésével felhívja a képző szervezetet az eltérés megszüntetése érdekében szükséges javító intézkedés megtételére.

(6) Ha a képző szervezet a javító intézkedés megtételét elmulasztja, a légiközlekedési hatóság a képző szervezet engedélyét visszavonja annak a tevékenységnek a tekintetében, amelyben az eltérést tapasztalta.

(7) Ha a képző szervezet által határidőben teljesített javító intézkedés nem biztosítja az e rendeletnek való megfelelést, a légiközlekedési hatóság a képző szervezet engedélyét – a megfelelés helyreállításáig – felfüggeszti annak a tevékenységnek a tekintetében, amelyben az eltérést tapasztalta, valamint újabb határidő kitűzésével felszólítja a szervezetet a megfelelő javító intézkedés meghozatalára. Ha az újabb javító intézkedés sem biztosítja az e rendeletnek való megfelelést, a légiközlekedési hatóság a (6) bekezdésben foglaltak szerint jár el.

(8) A képzési engedélyhez kapcsolódó jogosultságok a felfüggesztés időtartama alatt nem gyakorolhatók.

45. A képző szervezet működésében vagy eljárásaiban bekövetkező változások

109. § (1) A képzési engedély kiadásához szükséges feltételeket érintő változást – a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – a 11. mellékletben meghatározott képző szervezet az üzemeltetési kézikönyvében, a 12. mellékletben meghatározott képző szervezet a kézikönyvében meghatározott eljárásnak megfelelően vezeti be és a légiközlekedési hatóságnak – a kézikönyvei módosítással érintett cserelapjainak megküldésével – a változás bevezetését követő öt munkanapon belül bejelenti. A légiközlekedési hatóság a bejelentést tudomásul veszi.

(2) A képzési engedély kiadásához szükséges feltételeket érintő változások közül

- a) új képzés felvétele,
- b) a képzési tematika módosítása,
- c) a vezető beosztású személyek megváltozása vagy
- d) a szervezet nevének vagy telephelyének megváltozása

esetén a változást a képző szervezet akkor vezetheti be, ha a változást a légiközlekedési hatóság jóváhagyja. A jóváhagyás iránti kérelemhez csatolni kell a szervezet nyilatkozatát és indokolását arról, hogy a tervezett változás megvalósítása továbbra is biztosítja az e rendeletnek való megfelelést, a szervezet kézikönyveinek módosítással érintett cserelapjait és az e rendeletnek való megfelelést igazoló dokumentumokat. A légiközlekedési hatóság a változtatást akkor hagyja jóvá, ha az az e rendeletben foglalt követelményeknek megfelel.

(3) A képző szervezet a vezető beosztású személyekkel kapcsolatban bekövetkezett, előre nem ismerhető változást az annak bekövetkezését követő öt munkanapon belül bejelenti a légiközlekedési hatóságnak és kéri a módosítás jóváhagyását.

(4) A képzési engedélyt nem kell módosítani, ha a változások a képzési engedélyben foglalt adatok változtatását nem teszik szükségessé. Ha a változások a képzési engedélyben foglalt adatok változtatását is szükségessé teszik, a légiközlekedési hatóság a képzési engedélyt módosítja.

46. A képző szervezet jogosultságai

110. § A képző szervezet engedélyének megfelelően jogosult

- a) képzéseket szervezni és e képzések sikeres teljesítése után tanúsítványt kiadni,
- b) a képesítéseknek és a képzettségeknek a 140. § szerinti beszámítására,
- c) a 113. §-ban foglaltaknak megfelelően elméleti vizsga lefolytatására,
- d) lábról induló sárkányrepülő eszköz, siklóernyős és ejtőernyős oktató és tandempilóta vagy tandemugró gyakorlati vizsga lefolytatására.

47. A képzésre vonatkozó követelmények

111. § Az egyes szakszolgálati engedélyekhez és jogosításokhoz kapcsolódó képzési követelményeket az 1–5. mellékletek, a szakszolgálati engedély nélkül végezhető tevékenységekhez kapcsolódó képzés és vizsga követelményeket a 8–10. mellékletek, a vizsgáztatói tanúsítás kiadásához szükséges előfeltételeket a 129. §, a vizsgáztatói megbízás kiadásához szükséges előfeltételeket a 130–132. §-ok tartalmazzák.

112. § (1) Az elméleti képzés távoktatási módszerrel is végrehajtható. Ebben az esetben tantárgyanként legalább egy tantermi konzultációs alkalmat kell biztosítani.

(2) A távoktatás megszervezésére a nem távoktatásban zajló képzésre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell. A távoktatással kapcsolatos eljárásokat a képző szervezet kézikönyveiben meg kell határozni.

XIII. FEJEZET

VIZSGÁZTATÁS

48. A vizsgáztatás általános szabályai

113. § (1) Az ultralight repülőgép pilóta, az autogiro pilóta és a motoros sárkányrepülő eszköz vezető szakszolgálati engedély, valamint az e rendelet szerinti vizsgáztatói tanúsítás megszerzéséhez szükséges elméleti vizsgáztatást a légiközlekedési hatóság végzi.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett, e rendelet szerint kiadható további szakszolgálati engedélyek, betétlapok, jogosítások és tanúsítványok megszerzéséhez, meghosszabbításához vagy megújításához szükséges elméleti vizsgáztatást a képzést végző képző szervezet végzi.

114. § (1) A jártassági vizsgáztatást, a készségellenőrzést és a kompetencia felmérést

a) a légiközlekedési hatóság vizsgáztatói tanúsítással rendelkező repülési felügyelője,

b) a légiközlekedési hatóság által kiadott vizsgáztatói tanúsítással rendelkező személy, vagy

c) típusjogosítású légi járműnél új típus bevezetése esetén a légiközlekedési hatóság által kiadott vizsgáztatói tanúsítással rendelkező, hasonló teljesítményű légi járműre oktatói jogosítással rendelkező személy végezheti.

(2) A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktató és tandempilóta, a siklóernyős oktató és tandempilóta, az ejtőernyős oktató és tandemugró gyakorlati vizsga esetén a gyakorlati vizsgáztatást a képző szervezet végzi.

49. A vizsga lefolytatása

115. § (1) A légiközlekedési hatóság vagy vizsgáztatói tanúsítással rendelkező személy által végrehajtott vizsgát a légiközlekedési hatóság által kiadott vizsgaszabályzat alapján kell lefolytatni. A légiközlekedési hatóság az általa kiadott vizsgaszabályzatot honlapján közzéteszi.

(2) A képző szervezet által végrehajtott vizsgát a képző szervezet által a (3) bekezdésben meghatározottak szerint kialakított vizsgaszabályzat alapján kell lefolytatni.

(3) A vizsgaszabályzatnak összhangban kell lennie az 1–6. és a 8–10. mellékletekkel és tartalmaznia kell a vizsga lebonyolításának rendjét, a következők szerint:

a) a vizsgán történő részvétel feltételei,

b) a vizsga dokumentálásának rendje,

c) a vizsgázó jogai és kötelességei,

- d) a vizsgáztató jogai és kötelességei,
- e) a vizsga lebonyolításának eljárása,
- f) a vizsga értékelésének szempontjai és az értékelő lap,
- g) a sikeres vizsgát igazoló tanúsítvány formátuma,
- h) a sikertelen vizsga feltételeinek meghatározása,
- i) sikertelen vizsga megismétlésére vonatkozó feltételek,
- j) a vizsga felfüggesztésére vonatkozó eljárás,
- k) a vizsga során tapasztalt visszaélések és szabálytalanságok esetén alkalmazandó intézkedések,
- l) elméleti vizsgáztatás esetén a vizsgáztatók képzésére és megbízására vonatkozó szabályok és
- m) elméleti vizsgáztatás esetén a vizsgakérdés adatbázis kezelésére vonatkozó eljárások.

(4) Amennyiben a vizsgáztatást nem a légiközlekedési hatóság végzi, a légiközlekedési hatóság ellenőrizheti a vizsga vizsgaszabályzatnak megfelelő lebonyolítását.

(5) Ha a légiközlekedési hatóság a vizsga során szabálytalanságot állapít meg, a vizsgát felfüggesztheti.

116. § (1) Képzéshez kötött elméleti vizsga esetében a növendék akkor bocsátható elméleti vizsgára, ha a képzés elméleti részét sikeresen teljesítette.

(2) Amennyiben az elméleti vizsgát – a 113. §-ban foglaltak alapján – a légiközlekedési hatóság jogosult lefolytatni, a képző szervezet a légiközlekedési hatóság felé nyilatkozik az elméleti képzés sikeres teljesítéséről. Ez a nyilatkozat kiállításától számított 1 évig használható fel. A képző szervezet nyilatkozatát megújíthatja, ha meggyőződött arról, hogy a képzést korábban teljesítő növendék az igazolt ismereteknek továbbra is birtokában van. Ha a növendék nem rendelkezik a megfelelő ismeretekkel, a képző szervezet ismeretfrissítő oktatásban részesíti.

117. § (1) A szakszolgálati engedély, jogosítás vagy vizsgáztatói tanúsítás megszerzésére irányuló elméleti vizsga formája írásbeli, négy válaszlehetőségből egy helyes választ tartalmazó feleletválasztásos teszt. A sikeres vizsgához a kérdések legalább 75%-át helyesen kell megválaszolni. A vizsga értékelésekor a kérdéseket azonos pontszámmal kell figyelembe venni.

(2) A vizsgázónak annyi időt kell biztosítani, hogy kérdésenként átlagosan 75 másodperc álljon rendelkezésére.

(3) Az elméleti vizsgán tanfolyami jegyzetek használata nem megengedett.

(4) Az elméleti vizsgáztatást végző képző szervezetnek vagy a légiközlekedési hatóságnak rendelkeznie kell az adott témakört teljes mértékben lefedő vizsgakérdés adatbázissal. A képző szervezetnek vagy a légiközlekedési hatóságnak gondoskodnia kell a vizsgakérdés adatbázis titkosságáról.

118. § (1) A lábról induló sárkányrepülő eszköz, a siklóernyős és az ejtőernyős oktató és tandempilóta vagy tandemugró elméleti vizsga formája esszékérdéseket tartalmazó írásbeli és szóbeli vizsga. A sikeres vizsgához a vizsgán megszerezhető pontszám 75%-át el kell érni. A vizsga értékelésekor a kérdéseket a lefedett tananyagnak megfelelő pontszámmal kell figyelembe venni.

(2) Az elméleti vizsgán tanfolyami jegyzetek használata nem megengedett.

(3) Az elméleti vizsgáztatást végző képző szervezetnek rendelkeznie kell az adott témakört teljes mértékben lefedő írásbeli és szóbeli tételsorral, amelyet a növendékek rendelkezésére bocsát.

119. § (1) A jártassági vagy gyakorlati vizsga megkezdésének feltétele az elméleti és a gyakorlati képzés, valamint az elméleti vizsga sikeres teljesítése és a hatályos orvosi minősítés megléte.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a 88. § (2) bekezdésében említett gyakorlati vizsga és a készségellenőrzés esetében a vizsga megkezdésének feltétele a hatályos orvosi minősítés megléte.

(3) Oktatói jogosítás vagy vizsgáztatói tanúsítás megszerzésére irányuló kompetencia felmérés megkezdésének feltétele az előírt képzés sikeres teljesítése, a jogosítás vagy tanúsítás megszerzéséhez előírt hatályos szakszolgálati engedély és jogosítás megléte, valamint a hatályos orvosi minősítés megléte.

(4) Oktatói jogosítás vagy vizsgáztatói tanúsítás meghosszabbításhoz szükséges kompetencia felmérés megkezdésének feltétele a jogosítás vagy tanúsítás megszerzéséhez előírt hatályos szakszolgálati engedély és jogosítás megléte, valamint a hatályos orvosi minősítés megléte.

(5) Oktatói jogosítás vagy vizsgáztatói tanúsítás megújításához szükséges kompetencia felmérés megkezdésének feltétele az ismeretfrissítő oktatás sikeres teljesítése, a jogosítás vagy tanúsítás megszerzéséhez előírt hatályos szakszolgálati engedély és jogosítás megléte, valamint a hatályos orvosi minősítés megléte.

120. § (1) A vizsgáztatói tanúsítással vagy a képző szervezet megbízásával rendelkező vizsgáztató jogosult annak eldöntésére, hogy a vizsgázó megfelelő szinten elsajátította-e a végezni kívánt tevékenységhez szükséges ismereteket és gyakorlatot.

(2) A vizsgáztatói tanúsítással vagy a képző szervezet megbízásával rendelkező gyakorlati vizsgáztató nem vizsgáztathatja azt a vizsgázót, akinek maga tartotta a szakszolgálati engedélyhez, jogosításhoz vagy tanúsítványhoz szükséges képzést, ha a vizsgázó a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti hozzátartozója, vagy bármely egyéb olyan esetben, ha tőle nem várható el az elfogulatlan vizsgáztatás.

50. A vizsgáztatói tanúsítás kiadása

121. § (1) A vizsgáztatói tanúsítások megszerzésére vonatkozó követelményeket a 129. § tartalmazza.

(2) A vizsgáztatói tanúsítást a légiközlekedési hatóság írásban adja meg, ha a kérelmező teljesítette az e rendeletben előírt követelményeket.

(3) A tanúsításban a légiközlekedési hatóság megjelöli a tanúsítás célját és a vizsgáztatási eljárás során ellátandó feladatokat.

(4) Vizsgáztatói tanúsítást az a személy kaphat, aki ellen a légiközlekedési hatóság a tanúsítás kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása iránti kérelem benyújtását megelőző 3 év során nem alkalmazott az e rendelet vagy a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és annak végrehajtási rendeleteinek megsértése miatt bármilyen gazdasági vagy adminisztratív szankciót, beleértve a légiközlekedési bírságot és bármilyen engedély, jogosítás vagy tanúsítás felfüggesztését, korlátozását vagy visszavonását, továbbá nem állnak fenn vele kapcsolatban az Lt. 53/A. §-ban meghatározott körülmények.

122. § Az e rendelet szerinti vizsgáztatói tanúsítás kérelmezőjének – a 129. §-ban meghatározottakon túl – egységesítési tanfolyamon kell részt vennie. Az egységesítési tanfolyam elméleti és gyakorlati oktatásból áll, és legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a szakszolgálati engedélyek, jogosítások vagy tanúsítások megszerzéséhez szükséges két olyan jártassági vizsga, készségellenőrzés, gyakorlati vizsga vagy kompetencia felmérés lefolytatása, amely tekintetében a kérelmező a vizsgák és ellenőrzések lefolytatásához jogosultságot kíván szerezni,

b) az e rendelet által a kérelmezett tanúsításnak megfelelő szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítás kiadására, meghosszabbítására és megújítására meghatározott követelményekről, a jártassági vagy gyakorlati vizsga, a készségellenőrzés, valamint a kompetencia felmérés lefolytatásáról, ezek dokumentálásáról és jelentéséről szóló képzés és

c) tájékoztató a személyes adatok védelmével, a felelősséggel, a balesetbiztosítással és díjakkal kapcsolatos adminisztratív eljárásokról és követelményekről.

123. § (1) Az egységesítési tanfolyam elméleti képzés részéből a kérelmezőnek elméleti vizsgát kell tennie. Az elméleti vizsga sikeressége a gyakorlati képzésen való részvétel előfeltétele.

(2) A vizsgáztatói tanúsítás kérelmezőjének kompetencia felmérés keretében kell igazolnia, hogy rendelkezik az egységesítési tanfolyam gyakorlati részén megszerezhető kompetenciákkal.

(3) A vizsgáztatói tanúsítás kérelmezője a kompetencia felmérés során jártassági vizsga, készségellenőrzés, gyakorlati vizsga vagy kompetencia felmérés lefolytatása révén ad számot szakértelméről a kérelmezett vizsgáztatói tanúsításnak megfelelő vizsgáztatói szerepkörben. A kompetencia felmérésnek tartalmaznia kell a repülés előtti és utáni eligazítást, a jártassági vizsga, a készségellenőrzés, a gyakorlati vizsga vagy a kompetencia felmérés lefolytatását, valamint a vizsgáztatott személy értékelését.

51. A vizsgáztatói tanúsítás időbeli hatálya

124. § (1) A vizsgáztatói tanúsítás időbeli hatálya 3 év.

(2) Ha a vizsgáztatói tanúsítás időbeli hatályán belül

a) a tanúsítás engedélyese évente legalább két jártassági vizsgát, készségellenőrzést, gyakorlati vizsgát vagy kompetencia felmérést lefolytatott,

b) a tanúsítás engedélyese az időbeli hatály utolsó évében részt vett a légiközlekedési hatóság által szervezett ismeretfrissítő egységesítési tanfolyamon, és

c) az időbeli hatály utolsó évében az *a)* ponttal összhangban lefolytatott jártassági vizsgák, készségellenőrzések vagy gyakorlati vizsgák egyikét másik vizsgáztató felügyelte

a vizsgáztatói tanúsítást a légiközlekedési hatóság kérelemre 3 évre meghosszabbítja.

(3) A lejárt vizsgáztatói tanúsítást a légiközlekedési hatóság kérelemre megújítja, ha a kérelmező részt vett a légiközlekedési hatóság által szervezett ismeretfrissítő egységesítési tanfolyamon, valamint sikeresen teljesítette a 123. § szerinti kompetencia felmérést.

125. § Ha a vizsgáztatói tanúsítás meghosszabbításához e rendelet vizsga vagy kompetencia felmérés teljesítését írja elő, az a kérelmező, aki vizsgáztatói tanúsítása lejárt előtt nem felel meg az előírt vizsgán vagy kompetencia felmérésen, csak akkor gyakorolhatja a vizsgáztatói tanúsítása által biztosított jogosultságokat, ha a vizsgát vagy kompetencia felmérést sikeresen teljesítette.

52. A vizsgáztatói tanúsítás felfüggesztése és visszavonása

126. § (1) A légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítást felfüggeszti, ha

a) az engedélyes akadályozza a légiközlekedési hatóságnak a vizsgáztatói tevékenység ellenőrzésével kapcsolatos eljárását, az ellenőrzés lehetővé tételéig,

b) az engedélyes a vizsgáztatói tevékenység ellátása során

ba) a Btk. szerinti vasúti, légi, vagy vízi közlekedés veszélyeztetése (Btk. 233. §), járművezetés ittas állapotban (Btk. 236. §) vagy járművezetés bódult állapotban (Btk. 237. §) bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll, annak jogerős befejezéséig,

bb) a Szabs. tv. szerinti ittas vezetés (Szabs. tv. 217. §) vagy a légiközlekedési biztonságát és védelmét szolgáló szabályok megszegése (Szabs. tv. 228. §) szabálysértés elkövetésének alapos gyanúja esetén szabálysértési eljárás hatálya alá kerül annak lezárásáig, vagy

c) az engedélyes a polgári légiközlekedési személyzet egészségügyi alkalmasságának feltételeiről, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szervek kijelölésének és tevékenységének szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint egészségileg alkalmatlan állapotban lát el szakszolgálati tevékenységet, addig az időpontig, ameddig a repülőorvosi vizsgálat az egészségügyi alkalmasságot meg nem állapítja.

(2) Az (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott esetben – amennyiben a vizsgáztatói tanúsítás engedélyese több kategóriában rendelkezik vizsgáztatói jogosultsággal és a megállapított eltérés nem jelenti a többi jogosultság gyakorlásához szükséges feltételek nem teljesítését – a légiközlekedési hatóság felfüggeszheti csak azt a vizsgáztatói jogosultságot is, amellyel összefüggésben a légiközlekedési szabályokat az engedélyes megszegte.

(3) Ha a légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítást az (1) bekezdés *b*) pontja alapján függeszti fel, a határozatban rendelkeznie kell a vizsgáztatói tanúsítás visszaadásához szükséges, e rendelettel összhangban lévő képzési vagy vizsgáztatási követelményekről is.

(4) A vizsgáztatói tanúsítás engedélyese a felfüggesztett tanúsításához kapcsolódó jogosultságokat a felfüggesztés időtartama alatt nem gyakorolhatja.

127. § (1) A légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítást visszavonja, ha

a) az engedélyes a kérelemben valótlan adatokat jelölt meg,

b) a 126. § (1) bekezdés *c*) pontjában foglaltak közül bármelyik ismétlődően következik be,

c) az engedélyest a bíróság a 126. § (1) bekezdés *b*) pont *ba*) alpontjában felsorolt valamelyik bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélte, vagy a bíróság az engedélyest a légi járművezetés gyakorlásától jogerősen eltiltotta,

d) a 126. § (1) bekezdés *b*) pont *bb*) alpontjában foglalt szabálysértések közül, engedélyes általi bármelyik ismételt elkövetését a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerősen megállapította.

(2) A vizsgáztatói tanúsítás visszavonását követően új vizsgáztatói tanúsítás kiadása során a kérelmezőnek ismételten teljesítenie kell az e rendelet szerinti követelményeket és a visszavonás előtt szerzett ismeret és tapasztalat nem számítható be az e rendeletben meghatározott ismereti és tapasztalati követelményekbe.

128. § (1) A 126. § (1) bekezdésében és a 127. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a légiközlekedési hatóság intézkedésként a vizsgáztatói tanúsítást azonnali hatállyal bevonja és a vizsgáztatói tanúsítást elveszi, amelyről átvételi elismervényt állít ki. Az átvételi elismervénynek tartalmaznia kell az elvétel e rendeletben meghatározott jogalapját.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bevonás esetén a légiközlekedési hatóság a vizsgáztatói tanúsítás felfüggesztéséről, visszavonásáról vagy visszaadásáról 5 napon belül dönt.

(3) Ha a vizsgáztatói tanúsítás felfüggesztése a 126. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nem érinti a jogosult valamennyi jogosultságát, a légiközlekedési hatóság a jogosult részére új, csak a felfüggesztéssel nem érintett jogosultságok gyakorlását lehetővé tevő vizsgáztatói tanúsítást állít ki és ad vissza.

53. A vizsgáztatói tanúsításhoz és a vizsgáztatói megbízáshoz kapcsolódó jogosultságok és kiadásuk előfeltételei

129. § (1) Ultralight repülőgép vizsgáztatói tanúsítás (a továbbiakban: FE(UL)) engedélyese jogosult az ULPL kiadásához szükséges jártassági vizsgáztatást, az ultralight repülőgép

vontató jogosításhoz és az NVFR jogosításhoz szükséges jártassági vizsgáztatást és készségellenőrzést, továbbá a FI(UL), valamint a FE(UL) kiadásához szükséges kompetencia felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik hatályos ULPL-lel és FI(UL)-lel,

b) rendelkezik a kérelmezett FE(UL)-nek megfelelő jogosítással és

c) ultralight repülőgép pilótaként legalább 400 óra repülési időt teljesített, amely magában foglal legalább 200 órányi repülésoktatást.

(2) Autogiro vizsgáztatói tanúsítás [a továbbiakban: FE(AG)] engedélyese jogosult az AGPL kiadásához szükséges jártassági vizsgáztatást, továbbá a FI(AG), valamint a FE(AG) kiadásához szükséges kompetencia felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik hatályos AGPL-lel és FI(AG)-vel, valamint

b) autogiro pilótaként legalább 400 óra repülési időt teljesített, amely magában foglal legalább 200 órányi repülésoktatást.

(3) Motoros sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói tanúsítás engedélyese jogosult a motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedély kiadásához szükséges jártassági vizsgáztatást, továbbá a motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítás, valamint a motoros sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói tanúsítás kiadásához szükséges kompetencia felmérést végrehajtani feltéve, hogy

a) rendelkezik hatályos motoros sárkányrepülő eszköz szakszolgálati engedéllyel és motoros sárkányrepülő eszköz oktatói jogosítással, valamint

b) motoros sárkányrepülő eszköz pilótaként legalább 300 óra repülési időt teljesített, amely magában foglal legalább 150 órányi repülésoktatást.

130. § (1) Lábról induló sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói megbízással rendelkező személy jogosult a lábról induló sárkányrepülő eszköz oktató vagy tandempilóta tevékenység végzésére jogosító tanúsítvány kiadásához szükséges gyakorlati vizsgáztatást végrehajtani.

(2) A lábról induló sárkányrepülő eszköz vizsgáztatói megbízás megszerzéséhez rendelkezni kell

a) hatályos lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói megbízással, valamint

b) legalább 5 éves oktatói tapasztalattal gyakorlati oktatói tevékenység végzése során lábról induló sárkányrepülő eszközön.

131. § (1) Siklóernyős vizsgáztatói megbízással rendelkező személy jogosult a siklóernyős oktató vagy tandempilóta tevékenység végzésére jogosító tanúsítvány kiadásához szükséges gyakorlati vizsgáztatást végrehajtani a megbízásának megfelelő siklóernyőn.

(2) A siklóernyős vizsgáztatói megbízás megszerzéséhez rendelkezni kell

a) a végezni kívánt vizsgáztatási tevékenységnek megfelelő, hatályos siklóernyős oktatói megbízással, valamint

b) legalább 5 éves oktatói tapasztalattal gyakorlati oktatási tevékenység végzése során a végezni kívánt vizsgáztatási tevékenységnek megfelelő siklóernyőn.

XIV. FEJEZET

A KÉPZÉS ÉS A VIZSGA IGAZOLÁSA

133. § (1) A légiközlekedési hatóság az általa lefolytatott sikeres elméleti vizsgáról tanúsítványt állít ki, amely legalább a következőket tartalmazza:

a) a kiállító hatóság neve, címe,

b) a vizsgázó neve, születési helye és ideje,

c) a teljesített vizsga megnevezése,

d) a vizsga időpontja,

e) a tanúsítvány kiállításának időpontja,

f) a hatóság nevében kiállításra jogosult személy neve és aláírása és

g) a tanúsítvány azonosítószáma.

(2) A légiközlekedési hatóság által kiállított tanúsítvány a vizsga dátumától számított 2 évig hatályos.

134. § (1) A vizsgáztatói tanúsítással rendelkező személy az általa lefolytatott jártassági vizsgáról, készségellenőrzésről vagy kompetencia felmérésről jegyzőkönyvet állít ki.

(2) A sikeres jártassági vizsgáról, készségellenőrzésről vagy kompetencia felmérésről szóló jegyzőkönyv a vizsga dátumától számított fél éven belül fogadható el szakszolgálati engedély vagy jogosítás kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása során.

135. § A képző szervezet az általa lefolytatott képzésekről és vizsgákról tanúsítványt állít ki, amelynek formátumát a kézikönyveiben határozza meg. A tanúsítvány legalább a következőket tartalmazza:

a) a kiállító szervezet neve, címe, képzési engedélyének száma,

b) a növendék neve, születési helye és ideje,

c) az elvégzett képzés megnevezése,

d) a képzés megkezdésének és befejezésének időpontja,

e) a sikeres elméleti vizsga időpontja, amennyiben a képző szervezet folytatta le az elméleti vizsgáztatást,

f) a sikeres gyakorlati vizsga időpontja, amennyiben a képző szervezet folytatta le a gyakorlati vizsgáztatást,

g) a tanúsítvány kiállításának időpontja,

h) a képző szervezet nevében kiállításra jogosult személy neve és aláírása és

i) a tanúsítvány azonosítószáma.

57. A szakszolgálati engedély nélkül végezhető tevékenységekhez kapcsolódó beszámítási és elfogadási szabályok

140. § (1) A szakszolgálati engedély nélkül végezhető tevékenységek esetében a képző szervezet az e rendeletben meghatározott követelményekkel egyenértékű képesítést vagy képzést saját képzése során beszámíthat. A beszámítás keretében az elméleti és a gyakorlati képzés időtartama csökkenthető vagy teljesen elhagyható, a beszámítás azonban nem terjedhet ki a gyakorlati vizsgára vonatkozó követelmények teljesítésére.

(2) A beszámításra vonatkozó eljárást a képző szervezetnek a képzési kézikönyvében kell rögzítenie.

ÖTÖDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

141. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

143. § (1) Azon személyek, akik e rendelet hatálybalépése előtt olyan jogosultságokat gyakoroltak, amelyek gyakorlásához e rendelet értelmében szakszolgálati engedély, abba bejegyzett jogosítás, vagy nyelvismereti kiterjesztés szükséges, jogosultságaikat e rendelet hatálybalépését követően további 3 évig gyakorolhatják e rendelet szerint kiadott szakszolgálati engedély, jogosítás, vagy nyelvismereti kiterjesztés nélkül.

(2) Az (1) bekezdésben említett személyeknek e rendelet hatálybalépését követő 3 éven belül teljesíteniük kell az adott jogosultság gyakorlásához e rendeletben előírt jártassági vagy gyakorlati vizsgára és a nyelvismeretre vonatkozó követelményeket.

(3) A jártassági vagy gyakorlati vizsga során a vizsgáztatónak meg kell győződnie arról is, hogy a vizsgázó rendelkezik az adott szakszolgálati engedélyhez vagy jogosításhoz kapcsolódó, e rendeletben előírt elméleti ismeretekkel.

(4) Oktatók és vizsgáztatók esetében az (1)–(2) bekezdésben foglaltakon túl e rendelet hatálybalépését követő 3 éven belül teljesíteni kell az e rendeletben előírt kompetencia felmérést vagy gyakorlati vizsgát is.

(5) A sikeresen teljesített vizsgák és kompetencia felmérések alapján a légiközlekedési hatóság kérelemre kiadja az e rendelet szerinti szakszolgálati engedélyt, amelybe bejegyzi a megfelelő jogosításokat.

144. § (1) Az e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő, valamint a (2) bekezdésben foglaltak teljesüléséig befejezett, szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítás megszerzésére, meghosszabbítására vagy megújítására irányuló képzéseket a légiközlekedési hatóság az általa kialakított és honlapján közzétett beszámítási jegyzőkönyv szerint beszámítja az e rendelet szerinti szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítás kiadásához.

(2) Az e rendelet hatálya alá tartozó, az e rendelet hatálybalépésekor a légiközlekedési hatóság által kiadott hatályos képzési engedéllyel rendelkező képző szervezetnek e rendelet hatálybalépését követő 18 hónapon belül meg kell felelnie e rendelet előírásainak. Ennek érdekében a megfelelően módosított kézikönyveket legkésőbb az e rendelet hatálybalépését követő 1 évig be kell nyújtani a légiközlekedési hatóságnak.

145. § A repülőeszközökkel kapcsolatos tevékenységek végrehajtásának szabályait tartalmazó miniszteri rendelet hatálybalépéséig ejtőernyős ugrásvezetői tevékenységet ejtőernyős oktató végezhet.

146. § (1) A légiközlekedési hatóság elvégzi az 1178/2011/EU bizottsági rendelet 4. cikk (2)–(6) bekezdésében, 6. cikkében és 7. cikkében meghatározott konvertálási feladatokat.

(2) A légiközlekedési hatóság elvégzi a harmadik országok által kibocsátott engedélyek elfogadására az 1178/2011/EU bizottsági rendelet 8. cikkében meghatározott feladatokat.

148. § Hatályát veszti

a) a légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeiről szóló 5/2001. (II. 6.) KöViM rendelet és

b) a hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet.

*Dr. Seszták Miklós s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter*

8. melléklet az 53/2016. (XII. 16.) NFM rendelethez

Lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói és tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

1. A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói és tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

Elméleti és gyakorlati képzés

A lábról induló sárkányrepülő eszközön oktatói vagy tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzést biztosító tanfolyam tematikájának legalább a következő témakörökre kell kiterjednie:

- 1.1. aerodinamika,
- 1.2. meteorológia,
- 1.3. elsősegélynyújtási ismeretek,
- 1.4. légi jog, beleértve a légterekre és a repülési szabályokra vonatkozó ismereteket,
- 1.5. lábról induló sárkányrepülés elmélete,
- 1.6. repüléstechnika,
- 1.7. lábról induló sárkányrepülő eszköz felszerelés ismerete,
- 1.8. a vészhelyzetek felismerése és elhárítása,
- 1.9. navigáció,
- 1.10. természet- és környezetvédelem,
- 1.11. a végezni kívánt oktatói vagy tandempilóta tevékenységnek megfelelő elméleti és gyakorlati képzés a 2. vagy 3. pontban meghatározottak szerint.

2. A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

2.1. A lábról induló sárkányrepülő eszköz oktatói tevékenységet végezni kívánó személynek az 1.11. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

- 2.1.1. repüléstechnika,
- 2.1.2. vészhelyzetek felismerése és elhárítása,
- 2.1.3. tanulási és tanítási ismeretek, oktatói módszertan.

2.2. Ha a növendék rendelkezik más légi járművön való oktatásra jogosító hatályos repülésoktatói jogosítással vagy más repülőeszközön való oktatásra jogosító hatályos oktatói jogosultsággal, akkor a tanítási és tanulási ismeret oktatása elhagyható.

3. A lábról induló sárkányrepülő eszköz tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

A lábról induló sárkányrepülő eszköz tandempilóta tevékenységet végezni kívánó személynek az 1.11. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

- 3.1. repüléstechnika,
- 3.2. vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

3.3. az utas tájékoztatására vonatkozó és kommunikációs ismeretek.

9. melléklet az 53/2016. (XII. 16.) NFM rendelethez

Siklóernyős oktatói és tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

1. A siklóernyős oktatói és tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

Elméleti és gyakorlati képzés

A siklóernyős oktatói vagy tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzést biztosító tanfolyam tematikájának legalább a következő témakörökre kell kiterjednie:

- 1.1. aerodinamika,
- 1.2. meteorológia,
- 1.3. elsősegélynyújtási ismeretek,
- 1.4. légi jog, beleértve a légterekre és a repülési szabályokra vonatkozó ismereteket,
- 1.5. siklóernyőzés elmélete,
- 1.6. repüléstechnika,
- 1.7. siklóernyős felszerelés ismerete,
- 1.8. a vészhelyzetek felismerése és elhárítása,
- 1.9. navigáció,
- 1.10. természet- és környezetvédelem,
- 1.11. a végezni kívánt oktatói vagy tandempilóta tevékenységnek megfelelő elméleti és gyakorlati képzés a 2. vagy 3. pontban meghatározottak szerint.

2. A siklóernyős oktatói tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

2.1. Általános képzési követelmények

A siklóernyős oktatói tevékenységet végezni kívánó személynek az 1.11. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

- 2.1.1. siklóernyős felszereléssel kapcsolatos ismeretek,
- 2.1.2. indítási módok, repüléstechnika,

2.1.3. vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

2.1.4. tanulási és tanítási ismeretek, oktatói módszertan.

2.2. Ha a növendék rendelkezik más légitársaságon való oktatásra jogosító hatályos repülésoktatói jogosítással vagy más repülőeszközön való oktatásra jogosító hatályos oktatói jogosultsággal, akkor a tanítási és tanulási ismeret oktatása elhagyható.

2.3. Speciális képesítési követelmények

2.3.1. Az egyes siklóernyős képzések oktatásához a siklóernyős oktatói tevékenység végzésére jogosító tanúsítvánnyal rendelkező személynek az oktatni kívánt siklóernyős képzésre vonatkozó speciális ismeretekkel és tapasztalattal is kell rendelkeznie.

2.3.2. A képző szervezet az üzemeltetési kézikönyvében határozza meg a 2.3.1. pontban meghatározott speciális ismereti és tapasztalati követelményeket. Az így meghatározott követelményeknek biztosítaniuk kell, hogy az oktató biztonságosan végre tudja hajtani az oktatási feladatot.

2.3.3. Az oktatói megbízás kiadásához és folyamatosságának fenntartásához a képző szervezetnek meg kell győződnie arról, hogy a siklóernyős oktatói jogosítás engedélyese rendelkezik az oktatni kívánt siklóernyős képzéshez szükséges speciális ismeretekkel és tapasztalattal.

3. A siklóernyős tandempilóta tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsga témakörei

3.1. A siklóernyős tandempilóta tevékenységet végezni kívánó személynek az 1.11. pontban meghatározott képzés keretén belül a következő ismereteket kell megszereznie:

3.1.1. siklóernyős felszereléssel kapcsolatos ismeretek,

3.1.2. indítási módok, repüléstechnika,

3.1.3. vészhelyzetek felismerése és elhárítása,

3.1.4. az utas tájékoztatására vonatkozó és kommunikációs ismeretek.

3.2. A képzésnek az alábbiak közül egy siklóernyő típusra kell vonatkoznia:

3.2.1. lábról indítható motor nélküli tandem siklóernyő,

3.2.2. lábról indítható segédmotoros tandem siklóernyő,

3.2.3. trájkos segédmotoros tandem siklóernyő.

11. melléklet az 53/2016. (XII. 16.) NFM rendelethez

Az e rendelet alapján kiadható szakszolgálati engedélyhez, jogosításhoz vagy tanúsítványhoz kapcsolódó képzést végző képző szervezetre vonatkozó követelmények

1. Szervezeti követelmények

1.1. VEZETŐSÉG

1.1.1. A képző szervezetnek rendelkeznie kell **felelős vezetővel**, aki a szervezet felhatalmazása alapján felel azért, hogy minden képzési kötelezettséget finanszírozzanak és e rendelet előírásainak megfelelően valósítsanak meg.

1.1.2. A képző szervezetnek ki kell neveznie egy **képzésvezetőt**, aki felelős annak biztosításáért, hogy a szervezet a képzési szervezetre vonatkozó követelményeknek megfelel. A képzésvezetőnek rendelkeznie kell a szervezet tevékenységének megfelelő szakszolgálati engedélyekhez vagy szakszolgálati engedély nélkül végezhető tevékenységhez kapcsolódó képzésben oktatóként szerzett széles körű tapasztalattal és vezetői képességekkel.

1.1.3. **A felelős vezető és a képzésvezető ugyanaz a személy is lehet**, ha egyaránt teljesíti a 1.1.1. és az 1.1.2. alpontban meghatározott követelményeket is. Ha a felelős vezető és a képzésvezető nem ugyanaz a személy, akkor a képzésvezető a felelős vezetővel alárendelt viszonyban végzi a tevékenységét.

1.1.4. Ha a képző szervezet több légitársaság-kategóriában nyújt képzést, akkor légitársaság-kategóriánként külön képzésvezető is kinevezhető.

1.2. OKTATÓK

1.2.1. A képző szervezetnek rendelkeznie kell megfelelő számú oktatóval a tervezett képzés végrehajtásához.

1.2.2. Az elméleti képzést végző oktatónak rendelkeznie kell az általa végzett képzésnek megfelelő, e rendelet szerinti szakszolgálati engedéllyel és oktatói jogosítással vagy az oktatott témakörnek megfelelő szakmai képesítéssel.

1.2.3. A gyakorlati oktatónak rendelkeznie kell az általa végzett képzésnek megfelelő, e rendelet szerinti szakszolgálati engedéllyel és oktatói jogosítással vagy a szakszolgálati engedély nélkül végezhető oktatói tevékenységek esetében teljesíteniük kell az oktatói megbízás kiadásának e rendeletben előírt feltételeit.

1.2.4. A képző szervezet, miután meggyőződött az oktató képességeiről, megbízást ad ki az oktató számára, amelyben rögzíti, hogy az oktató mely oktatási tevékenység végzésére jogosult a szervezet nevében.

1.2.5. **A megbízásnak tartalmaznia kell az oktató személyes adatait, a megbízást kiadó képző szervezet megnevezését, valamint annak meghatározását, hogy az oktató a megbízással mely oktatási tevékenység végzésére jogosult a szervezet nevében.**

1.2.6. Amennyiben az oktatói megbízással rendelkező személy az e rendeletben foglalt követelményeket nem teljesíti, a képző szervezet a megbízást visszavonja.

1.3. VIZSGÁZTATÓK

1.3.1. Amennyiben a képző szervezet jogosult elméleti vagy gyakorlati vizsgáztatásra, a képző szervezetnek rendelkeznie kell megfelelő számú elméleti vagy gyakorlati vizsgáztatóval a tervezett vizsgáztatás végrehajtásához.

1.3.2. A vizsgáztatóknak teljesíteniük kell a vizsgáztatói megbízás kiadásának e rendeletben előírt feltételeit.

1.3.3. A képző szervezet, miután meggyőződött a vizsgáztató képességeiről, megbízást ad ki a vizsgáztató számára, amelyben rögzíti, hogy a vizsgáztató mely vizsgáztatási tevékenység végzésére jogosult a szervezet nevében.

1.3.4. A megbízásnak tartalmaznia kell a vizsgáztató személyes adatait, a megbízást kiadó képző szervezet megnevezését, valamint annak meghatározását, hogy a vizsgáztató a megbízással mely vizsgáztatási tevékenység végzésére jogosult a szervezet nevében.

1.3.5. Amennyiben a vizsgáztatói megbízással rendelkező személy az e rendeletben foglalt követelményeket nem teljesíti, a képző szervezet a megbízást visszavonja.

1.4. AZ ELMÉLETI KÉPZÉS VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK

1.4.1. Az elméleti képzés megtartásához a képző szervezetnek rendelkeznie kell a mindenkori növendéklétszámnak megfelelő számú és méretű tanteremmel és az oktatási módszernek megfelelő bemutató felszereléssel.

1.4.2. A képző szervezetnek biztosítania kell a növendékek számára az elméleti képzés témaköreit lefedő tankönyveket vagy jegyzeteket.

1.5. A GYAKORLATI KÉPZÉS VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK

1.5.1. A képző szervezetnek biztosítania kell, hogy a végzett képzésnek megfelelően rendelkezésre álljanak a gyakorló repülések vagy ugrások végrehajtásához szükséges helyiségek, eszközök, berendezések és információk. Ide tartoznak például a légiforgalmi térképek, naprakész légiforgalmi tájékoztató adatok, meteorológiai adatok, kommunikációs eszközök, repülésbiztonsággal kapcsolatos dokumentumok, eligazító terem vagy öltöző.

1.5.2. A képző szervezetnek gondoskodnia kell a végzett képzési feladatnak és a képzés során használt légijárműnek vagy repülőeszköznek megfelelő, a gyakorlati képzés végrehajtásához szükséges repülőtér vagy oktatási helyszín rendelkezésre állásáról.

1.5.3. A képző szervezetnek biztosítania kell, hogy a képzés során rendelkezésre álljon a képzés céljának megfelelő légijármű vagy repülőeszköz. Ha a légijármű vagy a repülőeszköz nem a képző szervezet tulajdona, akkor a képző szervezetnek be kell szereznie a tulajdonos hozzájáruló nyilatkozatát a légijármű vagy a repülőeszköz képzési tevékenységre való használatához.

1.5.4. A repülőgépen, a helikopteren, a vitorlázó repülőgépen, a segédmotoros vitorlázó repülőgépen, a léghajón, a helyből felszálló repülőgépen, az ultralight repülőgépen, az autogiron végzett képzés során használt légijárműnek duplikált elsődleges kormányservekkel kell rendelkeznie, amelyet az oktató és a növendék egyidejűleg használhat. Átadható kormányservvvel rendelkező légijármű nem tekinthető megfelelő légijárműnek. A végzett

képzési feladatnak megfelelően a képző szervezetnek rendelkeznie kell olyan léggépjárművel is, amely alkalmas az átesések, a dugóhúzó és más repülési vészhelyzetek elkerülésének bemutatására.

1.5.5. Repülőgépen, helikopteren, vitorlázó repülőgépen, segédmotoros vitorlázó repülőgépen, léghajón, helyből felszálló repülőgépen, ultralight repülőgépen, autogiron vagy motoros sárkányrepülő eszközön végzett képzés során csak a képző szervezet kézikönyveiben meghatározott léggépjárművet vagy repülőeszközt lehet használni.

1.5.6. A gyakorlati képzés során csak olyan repülésszimulációs oktatóeszköz alkalmazható, amelyet a képző szervezet kézikönyve az adott képzéshez meghatároz. Repülésszimulációs oktatóeszköz akkor használható gyakorlati képzésre, ha a képző szervezet igazolta a légiközlekedési hatóság felé az alábbiakat:

1.5.6.1. a repülésszimulációs oktatóeszköz képességei lehetővé teszik a végzendő képzés végrehajtását,

1.5.6.2. a használt repülésszimulációs oktatóeszközök teljesítik e rendelet vonatkozó követelményeit,

1.5.6.3. teljes repülőgép-szimulátorok (FFS) esetén azt, hogy a teljes repülőgép-szimulátor megfelelően jeleníti meg az oktatott léggépjárműtípust,

1.5.6.4. a képző szervezet rendelkezik a repülésszimulációs oktatóeszköz változtatásainak kielégítő mértékű figyelemmel kísérésére és annak biztosítására szolgáló rendszerrel, hogy ezek a változtatások nem befolyásolják a képzés helytállóságát.

1.6. NYILVÁNTARTÁSOK

1.6.1. A képző szervezetnek a következő nyilvántartásokat kell vezetnie:

1.6.1.1. a képző szervezet által végzett elméleti képzés helyszíne, időpontja, témaköre, az oktató adatai és jelenléti ív a résztvevő növendékekről,

1.6.1.2. a képző szervezet által végzett elméleti vizsgáztatás helyszíne, időpontja, a vizsgakérdések, a vizsgáztató adatai, a növendékek által kitöltött megoldó lapok és az értékelés dokumentumai,

1.6.1.3. a képző szervezet által végzett gyakorlati képzés helyszíne vagy útvonala, a fel- és a leszállás vagy a képzési feladat végrehajtásának időpontja, a végrehajtott feladat és a végrehajtás oktató általi értékelése, az oktató adatai, a növendék adatai, valamint a képzési feladat során használt léggépjármű, repülőeszköz vagy repülésszimulációs oktatóeszköz adatai,

1.6.1.4. az oktatók által rendszeresen összeállított részletes előmeneteli beszámoló az elméleti felmérésekkel és az időszakos minősítő repülések dokumentációjával,

1.6.1.5. a növendékek személyi nyilvántartása, amely a növendék személyes adatainak kezeléséhez való hozzájárulását kifejező nyilatkozatával együtt tartalmazza a növendék személyes adatait, az orvosi minősítések és a már megszerzett szakszolgálati engedélyek

másolatát, valamint a képző szervezetnél végzett vagy folyamatban lévő képzések típusát, kezdési és befejezési időpontját, valamint a részükre kiadott tanúsítványokat,

1.6.1.6. az oktatók és vizsgáztatók személyi nyilvántartása, amely az oktató és a vizsgáztató személyes adatainak kezeléséhez, valamint a vizsgáztató nyilvántartásban szereplő adatainak közzétételéhez való hozzájárulását kifejező nyilatkozatával együtt tartalmazza az oktatók és a vizsgáztatók személyes adatait, a hatályos orvosi minősítéseik és a szakszolgálati engedélyeik vagy a szakmai képesítéseik másolatát, a képző szervezet által kiállított oktatói és vizsgáztatói megbízásokat, valamint a szervezet által az oktatók és a vizsgáztatók részére nyújtott belső képzéseken való részvételre vonatkozó információkat.

1.6.2. Az 1.6.1.1.-1.6.1.5. alpontban meghatározott nyilvántartásokat a képzés befejezésétől számított legalább 5 évig kell megőrizni. Az 1.6.1.6. alpontban meghatározott nyilvántartást az oktatónak vagy a vizsgáztatónak a képző szervezetnél végzett oktatási vagy vizsgáztatói tevékenysége alatt és annak megszűnését követően legalább 5 évig kell megőrizni.

1.6.3. A képző szervezetnek a nyilvántartások létrehozása, vezetése és megőrzése során gondoskodnia kell a nyilvántartások és a bennük szereplő adatok védelméről és biztonságáról.

1.6.4. Az 1.6.1.1.-1.6.1.5. alpontban meghatározott nyilvántartások formátumát és a kezelésükre vonatkozó eljárásokat a képzési kézikönyvben, az 1.6.1.6. alpontban meghatározott nyilvántartások formátumát és a kezelésükre vonatkozó eljárásokat az üzemeltetési kézikönyvben meg kell határozni.

1.7. BELSŐ KÉPZÉS

1.7.1. A képző szervezetnek belső képzést kell tartania az újonnan megbízott oktatók, vizsgáztatók vagy képzésvezető részére

1.7.1.1. a szervezet felépítéséről, működéséről és kézikönyveiről,

1.7.1.2. a vonatkozó jogszabályok által meghatározott követelményekről,

1.7.1.3. a képzési módszertanról,

1.7.1.4. a repülésbiztonsági tapasztalatokról.

1.7.2. A képző szervezetnek évente legalább egy alkalommal ismeretfrissítő belső képzést kell tartania az oktatók, vizsgáztatók és a képzésvezető részére az 1.7.1. alpontban meghatározott témakörökben. Az ismeretfrissítő képzés során figyelembe kell venni az előző képzés óta bekövetkezett változásokat is.

1.8. KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉZIKÖNYV

1.8.1. A képző szervezetnek képzési és üzemeltetési kézikönyvekkel kell rendelkeznie.

1.8.2. A képző szervezetnek hozzáférhetővé kell tennie az oktatók, a vizsgáztatók, a képzésvezető és ahol szükséges, a növendékek számára azokat az információkat, amelyeket a képzési kézikönyv, az üzemeltetési kézikönyv és a képző szervezet képzési engedélye tartalmaz.

1.8.3. A képzési és az üzemeltetési kézikönyv egységes szerkezetben is elkészíthető, ha abban mindkét kézikönyv kötelező tartalmi elemei szerepelnek. Ebben az esetben a kézikönyvnek tartalmaznia kell egy olyan hivatkozás jegyzéket, amely bemutatja, hogy az e mellékletben meghatározott kötelező tartalmi elem a kézikönyv mely fejezetében került kifejtésre.

1.8.4. Az 1178/2011/EU bizottsági rendelet szerinti képzési engedéllyel rendelkező képző szervezetnek e rendelet szerinti képzési és üzemeltetési kézikönyvének csak az 1178/2011/EU bizottsági rendelet szerint kidolgozott kézikönyvtől való eltéréseket kell tartalmaznia.

1.8.5. A képzési kézikönyvnek tartalmaznia kell a képzési szakaszokra vonatkozó elvárásokat, a képzési szakasz célkitűzését és az annak eléréséhez teljesítendő képzési célokat, amelyeket a növendékeknek teljesíteniük kell. A képzési kézikönyvnek a 2. pontban meghatározott részekből kell állnia és az ott meghatározottakat kell tartalmaznia.

1.8.6. Az üzemeltetési kézikönyvnek a 3. pontban meghatározott részekből kell állnia és az ott meghatározottakat kell tartalmaznia. Ha a légi jármű vagy repülőeszköz üzemben tartó szervezetének üzemben tartási kézikönyve tartalmazza a vonatkozó témakört, akkor a képző szervezet üzemeltetési kézikönyvének az üzemben tartási kézikönyv megfelelő részére való hivatkozást kell tartalmaznia.

2. A képzési kézikönyv

1. rész – Képzési terv

A tanfolyam célja	Annak bemutatása, hogy az adott képzés elvégzésével a növendék milyen képességekre tehet szert.
A tanfolyamra jelentkező követelményei	E rendeletben előírt előfeltételek és a képző szervezet által meghatározott egyéb követelmények, beleértve a nyelvismeretre, valamint a matematikai és a fizikai alapismeretekre vonatkozó elvárásokat.
Korábbi tapasztalat, képzés és képesítés beszámítása	A korábbi tapasztalat, képzés és képesítés beszámítására vonatkozó eljárás.
Képzési tematika és annak időbeosztása	<p>Az elméleti és a gyakorlati képzés menete a 2., 3. és 4. részben részletezett feladatokra és tantárgyakra való hivatkozással.</p> <p>Az elméleti képzés, a repülésszimulációs oktatóeszközön való gyakorlás és a repülési képzés összehangolása, abból a célból, hogy a repülési feladatok végrehajtásakor a növendékek már képesek legyenek alkalmazni a kapcsolódó elméleti képzésen szerzett és a repülésszimulációs oktatóeszközön végzett gyakorlás során szerzett ismereteiket.</p>
A képzés nyilvántartása	<p>Az e melléklet 1.6.1.1, 1.6.1.3. és 1.6.1.5. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások, beleértve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a nyilvántartások vezetésének módja, - a nyilvántartások bejegyzéseinek egységesítése,

- szabályok a nyilvántartások védelmére,
- felelős személyek a nyilvántartások és a növendékek repülési naplóinak ellenőrzésére,
- a nyilvántartások ellenőrzésének jellege és gyakorisága,
- a nyilvántartások tárolásának helye és módja.

Vészhelyzeti képzés A vészhelyzet esetén alkalmazandó eljárásokról szóló képzés.

Előmenetel ellenőrzése és vizsgák A 115. § (3) bekezdésében meghatározott vizsgaszabályzat abban az esetben, ha a képző szervezet végzi az elméleti vizsgáztatást.

Az elméleti és a gyakorlati képzés során az előmenetel ellenőrzésére szolgáló elméleti felmérők és időszakos minősítő repülések ütemezése, lefolytatása, értékelése és dokumentálása.

Oktató felhatalmazása az időszakos minősítő repülés lefolytatására.

A sikertelen elméleti vagy gyakorlati vizsga megismétlése előtt elvégzendő ismeret-megújító képzésre vonatkozó szabályok.

Az e melléklet 1.6.1.2. és 1.6.1.4. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások, beleértve:

- a nyilvántartások vezetésének módja,
- a nyilvántartások bejegyzéseinek egységesítése,
- szabályok a nyilvántartások védelmére,
- felelős személyek a nyilvántartások ellenőrzésére,
- a nyilvántartások ellenőrzésének jellege és gyakorisága.

A képzés hatékonysága Belső visszacsatolási rendszer a képzési hiányosságok felfedezésére.

A nem megfelelő előmenetel megállapítása (egyéni növendékekre vonatkozóan).

Intézkedések a nem megfelelő előmenetel kijavítására.

Az oktatóváltás szabályai.

Az oktatóváltás lehetséges maximális száma egy növendékre vonatkozóan.

Fegyelmi intézkedések.

Növendék képzésből való felfüggesztésének eljárása.

Az előzőek dokumentálása.

2. rész – Eligazítás és repülési feladatok

Repülési feladatok hivatkozási listája A repülési feladatok jegyzéke.

Repülési feladatok Valamennyi repülési feladat tartalmának részletes leírása a végrehajtás sorrendjében.

A tanfolyam felépítése - a képzés szakaszai	A képzés szakaszokra bontása és az egyes repülési feladatok szakaszokba való besorolása, valamint annak bemutatása, hogy a szakaszokra bontás és a feladatok sorrendje biztosítja a legmegfelelőbb tanulási sorrendet és azt, hogy a vészhelyzeti képzés feladatait megfelelő gyakorisággal ismétlik. Az egyes szakaszokra és feladatokra fordítandó óraszám meghatározása, valamint az előmenetel ellenőrzésének ütemezése.
A növendék előmenetele	A képzés egyes szakaszaira meghatározott, az adott szakasz lezárásához és a képzés következő szakaszának megkezdéséhez szükséges elvárt színvonal és jártassági szintek meghatározása. A leírásnak tartalmaznia kell órákban megadva a minimális tapasztalati követelményeket, az adott gyakorlatok megfelelő módon való végrehajtását a jelentős feladatok (pl. egyedülrepülés, éjszakai repülés) megkezdése előtt.
Oktatói módszerek	A képzési szervezet követelményei, különösen a következőkre vonatkozóan: repülés előtti és utáni eligazítás, a tematika és a részletes képzési előírások követése, az egyedülrepülésre való felhatalmazások stb.

3. rész – Képzés repülésszimulációs oktatóeszközön

A 2. részre meghatározott felépítés szerint kell kidolgozni.

4. rész – Elméleti képzés

Az elméleti képzés felépítése	A képzés rendszerének leírása, amely meghatározza valamennyi tantárgyat, a hozzájuk kapcsolódó oktatási időket és a tantárgyi bontást, valamint bemutat egy példát a képzés beosztására. Távoktatás esetén a távoktatáshoz kapcsolódó eljárások.
Óravázlatok	A tantárgyak témaköreinek részletes leírása.
Oktatási anyag	Az oktatáshoz szükséges oktatási segédletek meghatározása (pl. tananyagok, oktatási kézikönyv hivatkozások, gyakorlatok, önképzés anyagai, demonstrációs segédeszközök).
A növendék előmenetele	A képzés egyes szakaszaira meghatározott, az adott szakasz lezárásához és a képzés következő szakaszának megkezdéséhez szükséges elvárt színvonal és teljesítési szintek meghatározása. Az elméleti vizsgára bocsátás feltételei. Abban az esetben követendő eljárás, ha a növendék a képzés bármely szakaszában megkövetelt ismereteket nem teljesítette, beleértve az esetlegesen szükséges kiegészítő képzésre vonatkozó, elfogadott képzési tervet.

3. Az üzemeltetési kézikönyv

1. Általános rész

1.1. Tartalomjegyzék, érvényes oldalak jegyzéke, módosítások jegyzéke

1.2. Szervezeti felépítés

1.3. A személyzet feladatai és felelősségei

1.4. A légiközlekedési hatóság előzetes jóváhagyása nélkül bevezethető változásokra vonatkozó eljárás, amelynek tartalmaznia kell a változás bevezetésének eljárását és a légiközlekedési hatóság értesítésének módját és tartalmát

1.5. Repülések jóváhagyása, felhatalmazás repülésre

1.6. Repülési feladatok előkészítése

1.7. A légi jármű vagy repülőeszköz parancsnoka

1.8. A parancsnokpilóta felelőssége

1.9. Utasok szállítása képzési feladatok során

1.10. A légi jármű vagy repülőeszköz dokumentációja

1.11. A légi jármű vagy repülőeszköz üzemben tartásával kapcsolatos dokumentumok megőrzése

1.12. Az e melléklet 1.6.1.6. alpontjában meghatározott nyilvántartások formátuma és a kezelésükre vonatkozó eljárások, beleértve a nyilvántartások tárolásának helyét és módját

1.13. Repülési szolgálati idő és repülési időkorlátozások (repülésoktatók, vizsgáztatók és növendékek)

1.14. Pihenési idők (repülésoktatók, vizsgáztatók és növendékek)

1.15. Repülésoktatók, vizsgáztatók és növendékek repülési naplójának kitöltési eljárásai

1.16. Repüléstervezés (általános)

1.17. Biztonság (általános) – biztonsági felszerelések, rádiós figyelő szolgálat, veszélyek, balesetek és események (beleértve a jegyzőkönyveket), biztonsági pilóták, stb.

2. Műszaki rész

2.1. A légi járművek vagy repülőeszközök leírása

2.2. A légi járművek vagy repülőeszközök kiszolgálása

2.3. Vészhelyzeti eljárások

2.4. Rádió és rádiónavigációs berendezések

2.5. Megengedett eltérések [ha rendelkezésre áll, a minimálisan szükséges berendezések alaplistájára (Master Minimum Equipment List – MMEL) alapozva]

3. Útvonal

3.1. Teljesítmény (jogi szabályozás, felszállás, útvonal, leszállás stb.)

3.2. Repüléstervezés (üzemanyag, olaj, minimális biztonságos magasság, navigációs berendezések stb.)

3.3. Terhelés (loadsheets, súly, súlypont, korlátozások)

3.4. Időjárási minimumok (repülésoktatókra és növendékekre vonatkozóan, a képzés különböző szakaszaiban)

3.5. Képzési útvonalak és területek

4. A személyzet képzése

4.1. A személyzet képzéséért felelős személy kijelölése

4.2. Az e melléklet 1.7.1. alpontjában meghatározott belső képzés, értékelés

4.3. Az e melléklet 1.7.2. alpontjában meghatározott ismeretfrissítő képzés, értékelés

4.4. Oktatók és a vizsgáztatók megbízása, az oktatói és a vizsgáztatói megbízás kiadásának feltételei